

на Свети Илия (Светиилийски възвишения) долу над Омарчево, а Света Елена играяла с кърпата горе на Тикята над Научен. Аз едва помня с баба Марина попа на комква и преспахме там, ма не мога да си спомня на кой празник, ама топло беше времето”¹⁰

В цитираните предания и информация се очертават няколко интересни момента:

1. Наименованието на местността - Текята
2. Наименованието на параклиса - Св. св. Константин и Елена
3. Смяна на деня (празника) за масово празнуване от „Костадиновден” към Илинден или възможна обратна поранна динамика.
4. Акт на преспиване „за здраве” срещу Илинден. Мотивация и утвърждаване значимостта на календарния топос Илинден чрез „пътуващия” пламък от Ада тепе (Свети Илия) към Научен и Чинтулово.
5. Наличие на гроб на Света Елена в местността Текята и лечебно „гробче на Света Елена” в параклиса.

Видно е, че определено става дума за сакрален топос със специфична динамика в неговата сакралност. Наименованието подсказва за евентуално съществувал ислямски храм - Текке. Тук трябва да вметна, че в местното знание е съхранена информация за живяло тук турско население, което е имало джамия в селото - вероятно сунити. Но дали първият сакрален храм е Текке и от тук името на местността, засега не е установено. А това предполага тук да е живяло и население, изповядващо алианството. В същото време, според предания, българското население, преди да се засели на това място, е образувало селища на други две места - Авлан кьой и Сидюлю махле. Което означава, че сегашното българско село Научен (Юрене) е по-късно.

¹⁰ Желязко Динев Дряновски, р. 1945г., с. Научен, средно, военен пенсионер